

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Н А К А З

від 21 .03.2024

№ 206

Про підсумки проведення міського етапу
обласної історико-географічної експедиції
учнівської молоді «Історія міст і сіл України»

На виконання наказу Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради від 04.03.2024 № 166 «Про проведення міського етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України» 20.03.2024 року проведено I (міський) етап обласної експедиції «Історія міст і сіл України». Експедиція проводилась з метою виховання в школярів любові до рідного краю, бережливого ставлення до історії, духовної спадщини українського народу серед здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти у двох номінаціях: «Нарис – опис міста (села)» та «Розробка 1-5 денного туристсько-краєзнавчого маршруту або екскурсії». На конкурс було подано 18 дослідницьких робіт. Організатором зазначеної експедиції є Івано-Франківський ОДЦТКУМ. Інформація про підсумки проведення I (міського) етапу подана в додатку 1 до цього наказу.

Беручи до уваги викладене вище,

НАКАЗУЮ:

1. Погодити інформацію про проведення I (міського) етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України» (додаток 1).

2. Визнати переможцями I (міського) етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України» та нагородити Грамотами Департаменту освіти та науки переможців та педагогів, які підготували переможців міського етапу експедиції (додаток 2).

3. Визнати Лауреатами міського етапу експедиції учасників конкурсу (додаток 1).

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора Департаменту освіти та науки Маріанну Смаль.

Заступник директора
Департаменту освіти та науки
Ігор Валько, 53-56-65

Ольга ШЕНДРИК

Додаток 1 до наказу
Департаменту освіти та науки
Івано-Франківської міської ради
від 21.03.2024 № 206

Інформація

Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради про проведення I (міського) етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України»

Відповідно до наказу департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 14.02.2024 № 69 «Про проведення обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України», на виконання наказу Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради від 04.03.2024 № 166 «Про проведення міського етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України», Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради 20.03.2024 року проведено I (міський) етап обласної експедиції «Історія міст і сіл України».

Експедиція проводилась з метою виховання в школярів любові до рідного краю, бережливого ставлення до історії, духовної спадщини українського народу серед здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти у двох номінаціях: «Нарис – опис міста (села)» та «Розробка 1-5 денного туристсько-краєзнавчого маршруту або екскурсії». На конкурс було подано **18** дослідницьких робіт від **21** здобувача освіти з **8** закладів загальної середньої освіти м. Івано-Франківська (додаток 3).

Члени журі відзначили, що переважна більшість учасників Експедиції під керівництвом педагогів творчо підійшли до написання конкурсних робіт, використали різноманітні історичні джерела: архівні документи, історичну літературу, періодику, книги, світлини, спогади та розповіді мешканців міст та сіл, яким присвячувались історичні нариси, інтернет видання тощо. У роботах зібраний цікавий матеріал з історії зародження, розвитку та сучасного стану населених пунктів Прикарпаття, які можна використовувати під час проведення уроків історії, занять істотко-краєзнавчих гуртків, екскурсій тощо.

У номінації «Нарис міста (села)» було подано **16** робіт з **6** закладів освіти (Ліцеї № 3, 7, 17, 18, 21 ім. Євгена Коновальця, 25). Зокрема.

Краєзнавче дослідження Марії Віхтюк, учениці 11 –В класу Ліцею № 3 (керівник Т. Середюк) «Незалежний Івано-Франківськ» описує розвиток Івано-Франківська періоду незалежності України (1991-2024 роки): очільникам

обласного центру, здобуттям містом почесних європейських відзнак, подіям Помаранчевої революції 2004 року та Революції Гідності 2013-2014 років, відомим особистостям Юрію Андруховичу, Тарасу Прохасько, Олексію Гнатковському, Ірмі Вітовській, Тіні Кароль, Юрію Горбунову, Василю Вірастюку, Яремі Стецику, Богдану Томенчуку, Ользі Деркачовій, Людмилі Лузан. Авторка вважає, що завдяки зусиллям мешканців міста – Івано-Франківськ є одним із найпривабливіших міст в Україні, яке чудово підходить як для бізнесу, так і для навчання, роботи, проживання і відпочинку.

Валерія Миндюк, учениця 9-Д кл. Ліцею № 3 (керівник: Цибуляк Юлія Михайлівна) роботу «Сербен – візитівка села Чортовець» присвятила цікавим фактам з історії села Чортовець, висвітленню вагомих історичних віх його історії, виокремленню цікавих та непересічних особистостей з числа його уродженців та мешканців.

Кірілл Мануїлов, учень 9-Б класу Ліцею № 3 роботу «Рідне місто – стало містом смерті» (керівник: Цибуляк Ю.М.) дослідження присвятив місту Герою Маріуполь. На думку автора це дуже актуальна і болюча тема сьогодні. Адже місто у 2022 року зазнало значної руйнації від російських окупантів. І на даний час є тимчасово окупованим рашистами. Тому дуже важливо у наш час зберегти пам'ять про його славу історію, його мешканців, значна частина з яких загинула від рук кремлівських окупантів (понад 22 тисячі осіб) чи була примусово депортована на території російської федерації чи Білорусії (близько 50 тисяч). Із майже 500000 населення у місті зараз залишилось проживати орієнтовно 100-120 тисяч мешканців.

Гап'юк Яна, учениця 10 класу Ліцею № 7 у дослідницькій роботі «Коршів – мальовниче село Покуття» (керівник: Валько Ігор Богданович) описує історичний розвиток Коршова та сучасний стан розвитку села, роль релігії, освіти та культури в житті його мешканців. Важливим є й те, що родина учениці є виходцями з цього села, а тому його історія Яні дуже близька та зрозуміла, і вона намагалась передати іншим цю трепетну любов до коршівчан.

Добровольська Анастасія, учениця 10 класу Ліцею № 7, дослідницьку роботу «Нарис-опис міста Галич» (керівник: Валько Ігор Богданович) вирішила присвятити славному князівському місту Галич, яке нещодавно відзначив своє річчя. Окрім спогадів про велич Княжого Галича, Анастасія вдало висвітлила сьогоднішній стан розвитку економічного потенціалу Галича, який дає надію на те, що місто буде й надалі розвиватись завдяки інноваціям та розвитку новітніх перспективних галузей економіки (сонячна енергетика, хімічна промисловість, харчова та переробна галузь).

Шуляр Каріна, учениця 10 класу Ліцею № 7 у дослідницькій роботі «Нарис-опис міста Калуш» (керівник: Валько Ігор Богданович) вміло висвітлила історію заснування та походження міста. У роботі використала здебільшого інтернетні джерела інформації. Робота ілюстрована фотокопіями газетних статей про події, які відбувались у різні епохи в місті, фотографії поштових відкриток, світлин з життя працівників калійної фабрики, свята відзначення Злуки ЗУНР і УНР у 1919 році тощо. Робота містить цікаву інформацію про відомих калушан, які брали активну участь в діяльності ОУН (Кузьма Хобзей), суспільно-політичному та культурному житті міста (Іван Белей), сприяли становленню та розвитку хімічної промисловості Прикарпаття та України (Хабер, Кондратюк, Олекса Гірник, Роман Марусяк, Олег Марусяк).

Слободян Марія, учениця 10-А класу ліцею № 17 дослідження присвятила селу Витвиця (керівник: Одольчук Оксана Андріївна), заснованому у 1397 році. У роботі описані події перебування Витвиці у складі Речі Посполитої та Австрійської імперії, буремним рокам визвольних змагань за здобуття державності та незалежності. Дослідження містить цікаві факти з життя та діяльності відомих мешканців села: Михайла Селешка, Зеновія Красівського, Петра Січка, Степана Волковецького, Володимира Витвицького, а також доповнена мальовничими кольоровими світлинами.

Хмелівська Вероніка, учениця 10-А класу ліцею № 17 дослідження присвятила селу Гинівка Старобогородчанської сільської ради Івано-Франківського району (керівник: Одольчук Оксана Андріївна). Учениця посилається на містичні народні перекази та легенду про створення села, описує значні для Гринівки події, сучасний стан розвитку Гринівки. У роботі використані писемні та електронні історичні джерела, розповіді односельців, дані зі звіту голови села Хмелівської Ніни Ярославівни.

Хмелівська Вікторія, учениця 10-А класу ліцею № 17 дослідження присвятила приміському селу Крихівці (керівник: Одольчук Оксана Андріївна). Будичи мешканкою цього села, Вікторія з особливою любов'ю описує це чудове приміське село. Цінним у роботі також є те, що юна дослідниця пропонує гостям Крихівцям пройти цікавим туристично-краєзнавчим маршрутом, щоб краще пізнати його історію, пам'ятки та гостинність мешканців.

Дослідження Максима Гусара, учня Ліцею № 18 (керівник: Худяк Оксана Василівна) «Нарис-опис села Старуня» побудоване на спогадах жителів цього села, історичного матеріалу, отриманого з енциклопедій, періодичних видань, монографій відомих прикарпатських істориків П. Арсенича, Б. Гаврилів, В. Грабовецького та інших. Згадані у роботі й мешканці села, які з перших днів повномасштабного вторгнення російських військ в Україну стали на захист

суверенітету та цілісності Батьківщини й ціною власного життя зупинили просування окупантів вглиб України (Тарас Григорук, Роман Чуфус, Микола Курилюк) та продовжують виконувати свій конституційний обов'язок щодо захисту рідної Вітчизни у складі 75 батальйону 102 бригади ТРО на Запоріжжі (брати Іван, Дмитро та Андрій Марковецькі). Однак у роботі неналежним чином оформлена титульна сторінка (відсутні автори). Також доцільно ретельніше підбирати ілюстративний матеріал в додатках до дослідження (якість світлин низького рівня, що унеможлиблює ідентифікацію осіб на фотографіях).

Софія Іванова, учениця 10 класу Ліцею № 21 імені Євгена Коновальця, у роботі «Івано-Франківськ від давніх часів до сучасності» (керівник: Ткачук Галина Іванівна) стисло описала історію виникнення та розвитку Івано-Франківська. Описуючи сучасний стан розвитку міста, значну увагу приділила підписаним міжнародним угодам про співпрацю з містами Польщі, Чехії, Молдови, Румунії, Угорщини, Португалії, Грузії, Литви, Латвії, Італії, Німеччини, Китаю та США, роботі новітніх інноваційних підприємств та освітніх закладів, які змінюють обличчя нашого міста в ХХІ столітті. Окрема сторінка присвячена видатним постатям з минулого та сучасного: Юзефу Потоцькому, Францішеку Карпінському, Теодору Цеклеру, Антіну Могильницькому, Сергію Романюку, Опанасу Заливасі, Степану Ленкавському, Євгену Нейку, Мирославу Думанському, Івану Краснецькому, Богдану Юрківу, Богдану Ступаріку, Роману Вірастюку, Михайлу Зеленчуку, Ярославу Чомку, Андрію Прошаку та іншим, які внесли вагомий вклад у історію нашого міста.

У науково-дослідницькій пошуковій роботі «Історія села Торговиця» Липчука Станіслава, учня 10-Б класу Ліцею № 25 (керівник: Н. Тиханська), зазначено визначну роль та значення видатних постатей в контексті розвитку національного руху села Торговиця Городенківського району, окреслені основні напрями перспективного розвитку села в умовах проведення адміністративної реформи.

Аліна Минта, учениця 10-Б класу Ліцею № 25 склала нарис села Маріямпіль (керівник: Тиханська Наталія Семенівна). Нею зібраний і опрацьований цікавий матеріал з історії виникнення перших поселень на маріямпільській землі, історія походження назви села, зазначені визначні події з історії розвитку Маріямполя та видатні постаті з числа уродженців села. Робота доповнена якісними кольоровими світлинами.

Петренко Єлизавета, учениця 10-А класу Ліцею № 25, представила роботу «Нарис місто Сватове» (керівник: Н. Тиханська). Учениця лівову частки уваги присвятила подіям російсько-української війни 2014-2024 років, сватівчанам, які з перших днів рашистської агресії мужньо стали на захист

цього міста Слобідської України від російських окупантів та віддали власне життя за збереження територіальної цілісності та визволення рідної України від російських окупантів.

Колективна робота учнів 11 – В класу Ліцею № 3 Маланчук Вікторії та Погорельцевої Анни (керівник: вчитель суспільствознавчих дисциплін Середюк Тетяна Володимирівна) «Стежками історії села Саджава» присвячена краєзнавчому дослідженню села Саджава Богородчанського району від найдавніших часів до наших днів. На думку авторів дослідження важливо зберегти історію окремих населених пунктів як складової частини історії України. Адже, на жаль, у ХХІ сторіччі існує багато сіл і міст про які дуже мало відомо широкому загалу дослідників. Однак згідно з умовами проведення обласної експедиції оцінювались тільки роботи окремих авторів, а не авиторських груп, що унеможливило оцінювання цієї роботи в міському етапі.

З цієї ж причини також не була оцінена колективна групова робота учнів Ліцею № 10 Жупник Мар'яни, Ковалю Назарія, Шкабрій Ангеліни, керівник: Юрій Расяк.

У номінації «Розробка 1-5 денного туристсько-краєзнавчого маршруту або екскурсії» було подано 2 роботи від 2 здобувачів освіти з 2 закладів загальної середньої освіти (Ліцеї № 13, 24).

Так Афтанас Віктор, учень 10-А класу Ліцею №13, під керівництвом вчителів Валько Мирослави Ярославівни та Макарової-Коник Ольги Володимирівни розробив цікавий екскурсійний маршрут вулицями мікрорайону «Княгинин», який охоплює практично усі визначні місця колишнього села Княгинин та новозбудованого мікрорайону на цих теренах у наші дні. Робота доповнена історичними фактами про будівлі, пам'ятки історії та архітектури Княгинина, світлинами та картосхемами.

Цікавим і повчальним є дослідження «Історичний Станіславів» Вікторії Буряк, учениці 11-В класу Ліцею № 24 (керівник: Прокопенко Микола Миколайович) у формі екскурсії, яке окрім опису цікавих історичних об'єктів Івано-Франківська містить їх якісні фотографії.

Однак ряд робіт були написані групою авторів, що не відповідало затвердженим рекомендаціям щодо проведення обласної історико-географічної експедиції, що не дало змоги оцінити роботи (Маланчук Вікторія, Погорельцева Анна, учні Ліцею № 3, керівник: Тетяна Середюк; Жупник Мар'яна, Коваль Назарій, Шкабрій Ангеліна, учні Ліцею № 10, керівник: Юрій Расяк).

Також члени журі звернули увагу на те, що керівникам пошукових робіт необхідно звертати увагу учнів на необхідність ретельнішого оформлення додатків до робіт: підбору архівних документів і їх читабельності, дотримання

розмірів і якості світлин, охайності та стилю написання роботи, оформленню титульної сторінки роботи тощо.

Департамент освіти та науки звертає увагу на те, що не було подано жодної роботи від закладів позашкільної освіти, які мають історичні, краєзнавчі гуртки, котрі оплачуються за кошти місцевого бюджету (МАНУМ /директор Іван Бойко/; ЦТКУМ /в.о. директора/; ЦОІ /директор Марія Починок/, КУТ /директор Оксана Таран/), що свідчить про неналежний контроль за виконанням наказів Департаменту освіти та науки та раціональним розподілом годин гурткової роботи між керівниками гуртків.

На підставі наведеного вище, члени журі визнали переможцями та лауреатами I (міського) етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді «Історія міст і сіл України»:

- у Номінації «Нарис-опис міста/села»:

№ з/п	Здобувач освіти	Клас	Заклад	Місце	Керівник
1	Минта Аліна	10-Б	Ліцей № 25	I	Тиханська Наталія Семенівна
2	Гап'юк Яна	10-А	Ліцей № 7	I	Валько Ігор Богданович
3	Іванова Софія	10	Ліцей № 21 ім. Євгена Коновальця	II	Ткачук Галина Іванівна
4	Гусар Максим	10-Б	Ліцей № 18	II	Худяк Оксана Василівна
5	Мануїлов Кирілл	9-Б	Ліцей № 3	II	Цибуляк Юлія Михайлівна
6	Віхтюк Марія	11-В	Ліцей № 3	III	Середюк Тетяна Володимирівна
7	Лапчук Станіслав	10-Б	Ліцей № 25	III	Тиханська Наталія Семенівна
8	Шуляр Каріна	10-А	Ліцей № 7	III	Валько Ігор Богданович
9	Добровольська Анастасія	10-А		Лауреат	Валько Ігор Богданович
10	Петренко Єлизавета	10-А	Ліцей №25	Лауреат	Тиханська Наталія Семенівна
11	Хмелівська Вероніка	10-А	Ліцей № 17	Лауреат	Одольчук Оксана Андріївна
12	Хмелівська Вікторія	10-А	Ліцей № 17	Лауреат	Одольчук Оксана Андріївна

13	Слободян Марія	10-А	Ліцей № 17	Лауреат	Одольчук Оксана Андріївна
14	Миндюк Валерія	9-Д	Ліцей № 3	Лауреат	Цибуляк Юлія Михайлівна

- у Номінації «Розробка туристсько-краєзнавчої екскурсії»:

№ з/п	Здобувач освіти	Клас	Заклад	Місце	Керівник
1	Буряк Вікторія	11-В	Ліцей № 24	I	Прокопенко Микола Миколайович
2	АфтанасВікторія	10-А	Ліцей № 13	II	Валько Мирослава Ярославівна Макарова-Коник Ольга Володимирівна

Заступник директора
Департаменту освіти та науки

Ольга ШЕНДРИК

Додаток 2 до наказу
Департаменту освіти та науки
Івано-Франківської міської ради
від 21.03.2024 № 206

Переможці

I (міського) етапу обласної історико-географічної експедиції учнівської молоді
«Історія міст і сіл України»

Місце	Здобувач освіти	Клас	Заклад	Керівник
Номінація «Нарис –опис міста (села)				
I	Минта Аліна	10-Б	Ліцей № 25	Тиханська Н.С.
I	Гап'юк Яна	10-А	Ліцей № 7	Валько І. Б.
II	Іванова Софія	10	Ліцей № 21 ім. Євгена Коновальця	Ткачук Г.І.
II	Гусар Максим	10-Б	Ліцей № 18	Худяк О. В.
II	Мануїлов Кирилл	9-Б	Ліцей № 3	Цибуляк Ю. М.
III	Віхтюк Марія	11-В	Ліцей № 3	Середюк Т. В.
III	Лапчук Станіслав	10-Б	Ліцей № 25	Тиханська Н.С.
III	Шуляр Каріна	10-А	Ліцей № 7	Валько І.Б.
Номінації «Розробка туристсько-краєзнавчої екскурсії»				
I	Буряк Вікторія	11-В	Ліцей № 24	Прокопенко М.М.
II	АфтанасВікторія	10-А	Ліцей № 13	Валько М. Я., Макарова-Коник О. В.

Заступник директора
Департаменту освіти та науки

Ольга ШЕНДРИК